

Аҳолини рўйхатга олишда махфийлик ва хавфсизлик чоралари

Аҳолини рўйхатга олишда махфийлик ва хавфсизлик чоралари

Рўйхатга олиш доирасида ҳар бир шахс ва мамлакатнинг ҳар бир уй хўжалиги тўғрисидаги маълумот тўпланadi. Аҳолини рўйхатга олиш шахсларнинг шахсий ҳаётлари билан қизиқмайди. Аҳолини рўйхатга олишнинг мақсади жамият ва аҳоли гуруҳлари ҳақида статистик маълумотларни ишлаб чиқишдан иборат. Шу асосда жамоатчилик шахсга доир маълумотларнинг махфийлигини сақланишига ишонч ҳосил қилиши керак. Исмлар, манзиллар ва шахсий идентификатсия рақамлари шахсий идентификаторларни рўйхатга олиш натижаларини пайдо бўлишига йўл қўймаслиги ва бошқа маълумотлардан имкон қадар тезроқ чиқиб кетиши учун аҳолини рўйхатга олиш жараёнида ошкор қилинмаслиги керак.

Махфийлик талаби рўйхатга олиш жараёнида тўлдирилган рўйхатга олиш варақаларини ҳимоя қилиш ва уларни қайта ишлаш ва якуний материаллар ва нашрларда мавжуд бўлган маълумотларни ҳимоя қилиш билан яқунланган аҳолини рўйхатга олишнинг барча босқичларини қамраб олади. Жамоатчилик томонидан тақдим этилган маълумотларни қайта ишлаш жараёнларида рўйхатга олиш органлари ходимлар ва улар томонидан рўйхатга олиш ишларини ўтказишда иштирок этиш мақсадида ёлланган барча шахслар томонидан тўлиқ махфийлик тамойилларига риоя қилишлари кафолатланиши

керак. Кўпгина мамлакатларда бундай ахборотни ҳимоя қилишни таъминлайдиган ички қонунлар, хусусан, рўйхатга олиш қонунчилиги ёки маълумотларни ҳимоя қилиш ва ахборот эркинлиги билан боғлиқ умумий қонунчилик шаклида бўлади. Қонун Давлат статистика қўмитаси ҳамда тегишли вазирлик ва идоралар ходимлари томонидан МДХ ва бошқа кўплаб хорижий мамлакатлар тажрибаларини ўрганган ҳолда ишлаб чиқилди ҳамда Қонунчилик палатаси томонидан 2019-йил 21-ноябрда қабул қилинди, Сенат томонидан 2020-йил 28-февралда маъқулланди, Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020-йил 16-март куни ЎРҚ-611-сон билан имзоланди. Қонуннинг 10-моддасида “Аҳолини рўйхатга олишнинг шахсга доир маълумотлари махфий бўлиб, респондентнинг розилигисиз ошкор этилмайди ва тарқатилмайди” деб белгилаб қўйилган.

Музработ туман Статистика бўлими бошлиғи: З.Қодиров